

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35214
Nom: Dret processal III
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1303 - Grau en Dret	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre
1921 - Doble Grau en Administració i Direcció d'Empreses i Dret	Facultat d'Economia	4	Primer quadrimestre, Segon quadrimestre
1922 - Doble Grau en Dret i Ciències Polítiques	Facultat de Dret	5	Primer quadrimestre
1930 - Doble Grau en Dret i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	5	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1303 - Grau en Dret	Dret Processal	OBLIGATÒRIA
1921 - Doble Grau en Administració i Direcció d'Empreses i Dret	Assignatures obligatòries de quart curs	OBLIGATÒRIA
1922 - Doble Grau en Dret i Ciències Polítiques	Assignatures obligatòries de cinquè curs	OBLIGATÒRIA
1930 - Doble Grau en Dret i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Assignatures obligatòries de cinquè curs	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

BELLIDO PENADES RAFAEL

RESUM**1) Situació de l'assignatura en el pla d'estudis, altres assignatures amb què es vincula**

L'assignatura Dret Processal III es troba entre les obligatòries del Grau de Dret de la Universitat de València. S'impartix en el quart any, primer semestre, i és la tercera matèria que sobre la ciència processal haurà de cursar l'estudiant per a graduar-se en Dret. Les altres assignatures són Dret Processal I – Introducció al Dret Processal- i Dret Processal II – Dret Processal Civil-.

Amb esta assignatura pretén donar-se una visió completa del procés penal.

El seu desenrotllament ha de ser successiu a l'estudi d'altres matèries, perquè requereix uns mínims coneixements de disciplines com ara el Dret Penal.

2) Breu descripció de la matèria, tipus de continguts i aplicacions possibles

Per mitjà d'esta assignatura l'estudiant de Dret s'introdueix en el fenomen processal, instrument indispensable per a la realització del Dret Penal.

Es tracta d'una matèria de coneixement essencial per als que es dediquen professionalment al Dret, en tant que subjectes l'activitat del qual ve, en major o menor mesura, relacionada amb la justícia penal.

L'assignatura de Dret Processal Penal III comprén sis blocs:

-Una primera part introductòria sobre els distints models de procés penal i la constitucionalització de les garanties essencials.

-Una segona part específica sobre els subjectes –tribunal competent i parts- i l'objecte del procés penal.

-Una tercera part específica sobre el procés de declaració penal. En ella s'analitzarà:

a) La fase de procediment preliminar o etapa d'instrucció, amb especial referència als seus principis informadors, el seu contingut –actes d'iniciació i d'exercici de l'acció penal, d'investigació, d'imputació, i relatius a mesures cautelars, la seua estructura i les seues formes de terminació

b) El jú oral; i

c) Els mitjans d'impugnació i els efectes del procés penal.

-Una quarta part específica sobre els diferents procediments penals, ordinaris i especials.

-Una reemplaçament part específica sobre l'activitat jurisdiccional en l'execució.

-Una sexta part específica sobre la cooperació judicial internacional.

p>-Una sexta part específica sobre la cooperació judicial internacional.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomana que el seu desenrotllament siga successiu a l'estudi de les assignatures de Dret Processal I i Dret Processal II, i d'altres matèries relacionades, perquè requereix uns mínims coneixements de disciplines com ara el Dret Penal.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1303 - Grau en Dret

Capacitat d'anàlisi dels problemes jurídics i de síntesi en el seu plantejament i resolució.

Capacitat de negociació i de conciliació.

Capacitat per adquirir els coneixements bàsics d'argumentació jurídica.

Capacitat per adquirir una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i de desenvolupar la dialèctica jurídica.

Capacitat per al maneig de fonts jurídiques (legals, jurisprudencials i doctrinals).

Capacitat per comprendre el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessària visió interdisciplinària dels problemes jurídics.

Capacitat per comunicar-se correctament de forma oral i escrita en l'àmbit jurídic.

Capacitat per conèixer el contingut i l'aplicació de cadascuna de les branques de l'ordenament jurídic.

Capacitat per conèixer el marc normatiu constitucional, les institucions polítiques de l'estat i el seu funcionament.

Capacitat per conèixer el marc normatiu en l'àmbit comunitari i internacional, les institucions que el componen i el seu funcionament.

Capacitat per llegir i interpretar textos jurídics.

Capacitat per utilitzar els principis i els valors constitucionals, el respecte dels drets humans, posant una atenció especial en la igualtat entre homes i dones, la sostenibilitat i la cultura de la pau, com a eines de treball en la interpretació de l'ordenament jurídic.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

- A) La garantia jurisdiccional en l'actuació del Dret Penal.
- B) Els diferents models o sistemes de procés penal.
- C) La constitucionalització de la regulació essencial del procés penal.

1. Introducció al Dret processal Penal

- A) La garantia jurisdiccional en l'actuació del Dret Penal.
- B) Els diferents models o sistemes de procés penal.
- D) Les fases del procés penal i la tipologia dels procediments penals.

2. Els tribunals penal i la seua competència

- A) L'extensió i els límits de la jurisdicció espanyola en matèria penal.
- B) La competència genèrica (jurisdicció) dels tribunals penals
- C) Els criteris de distribució de la competència penal: a) objectiu; b) funcional; c) territorial.
- D) El tractament processal de la competència.
- E) La connexió penal i els seus efectes sobre la fixació definitiva de la competència penal.

3. Les parts al procés penal

- A) El Ministeri Fiscal com a part.
- B) L'acusador popular.
- C) L'acusador particular.
- D) L'acusador privat.
- E) L'imputat i l'acusat.
- F) Les parts en el procés civil acumulat al penal.

4. Objecte del procés penal

- A) Concepte, característiques i rellevància.
- B) La incidència de la pena i de la qualificació juridicopenal.
- C) Els elements identificadors de l'objecte del procés: a) El fet criminal imputat; b) La persona acusada.
- D) La connexió d'objectes.
- E) L'objecte del procés civil acumulat.

5. El procediment preliminar o la instrucció

- A) Funcions i contingut.
- B) El procediment preliminar judicial: a) Òrgan jurisdiccional competent; b) Normes generals sobre requisits dels actes.
- C) El procediment preliminar del Ministeri Fiscal.
- D) L'activitat de la policia en el procediment preliminar.
- E) La intervenció de les parts i els interessats en el procediment preliminar.

) La denúncia.

6. Els actes de iniciació del procés penal i actes d'exercici de l'acció penal

-) La denúncia. B) Latestat.
- C) La querrela.
- C) La iniciació d'ofici del procés penal.

7. Els actes d'investigació

- A) Concepte: en especial la seua diferència amb els actes de prova.
- B) Classes.
- C) Els actes d'investigació en particular.

8. La imputació

- A) Concepte i funcions.
- B) Els actes d'imputació no formals.
- C) L'ordre de processament.

9. Les mesures cautelars

- A) Qüestions generals.
- B) Les mesures cautelars personals: a) La detenció; b) El procés d'habeas corpus; c) La presó provisional; d) La llibertat provisional; e) Altres mesures cautelars personals.
- C) Les mesures cautelars patrimonials.

10. La terminació del procediment preliminar i les decisions sobre l'exercici de l'acusació

- A) La terminació del procediment preliminar.
- B) Les decisions sobre l'exercici de l'acusació: a) el sobreseïment; b) l'obertura del judici oral.

11. L'inici del judici oral i la conformitat

- A) Perspectiva general del judici oral.
- B) Els pressupostos processals i el seu tractament.
- C) L'acte d'acusació inicial i l'acte de defensa inicial.
- D) La conformitat de l'acusat i el reconeixement de fets.

- A) Concepte i objecte.

12. La prova

- A) Concepte i objecte. B) La prova amb violació de drets i llibertats fonamentals.
- C) La mínima activitat probatòria o què constituïx prova en un procés penal: a) La prova practicada en el juí oral; b) La prova anticipada; c) Els actes d'investigació del procediment preliminar judicial; d) Els actes d'investigació de la policia judicial, del Ministeri fiscal i altres documents assimilats.
- D) L'objecte de la prova.
- E) La valoració de la prova.
- F) La càrrega de la prova i el dret a la presumpció d'innocència.
- G) El procediment probatori.

13. Els mitjans de prova en particular

- A) La declaració de l'acusat.
- B) La prova testifical.
- C) La prova pericial.
- D) La prova documental.
- E) La prova de reconeixement judicial.
- F) Altres mitjans de prova per a formar la convicció judicial.
- G) Les presumpcions o la prova d'indícis.

14. La vista del juí oral

- A) La publicitat de la vista.
- B) La suspensió de la vista.
- C) Les característiques generals de l'acte de la vista.

15. La terminació del procés penal i les qüestions prejudicials

- A) L'acte d'acusació definitiu i l'acte de defensa definitiu.
- B) La terminació del procés penal.
- C) La sentència: a) Concepte; b) Classes; C) Requisits; d) Forma de la sentència; en especial la motivació.
- D) Les qüestions prejudicials.

16. Els mitjans d'impugnació

- A) Els mitjans d'impugnació: a) Concepte i classes; b) El dret a recórrer; c) Objecte i efectes.
- B) Els recursos enfront de resolucions no sentències.
- C) Els recursos enfront de sentències i interlocutòries assimilades: a) L'apel·lació i la segona instància; b) La cassació.

17. Els efectes del procés

- A) La fermesa de les resolucions judicials i la cosa jutjada.
- B) La cosa jutjada: a) Els efectes de la cosa jutjada; b) Les resolucions que produïxen cosa jutjada; c) L'abast i els límits de la cosa jutjada.
- C) La impugnació de la cosa jutjada.
- D) Les costes processals i l'assistència jurídica gratuïta.

18. Els procediments ordinaris

- A) Els procediments penals: a) Ordinaris; b) Especials.
- B) El procediment ordinari per delictes greus.
- C) El procediment abreviat.
- D) El juí sobre delictes breus.

19. Els procediments especials i el procés civil acumulat

- A) El procediment per a l'enjudiciament ràpid de determinats delictes.
- B) El procediment en cas de competència del tribunal de jurat
- C) El procés penal de menors.
- D) Altres processos especials.
- E) Especialitats procedimentals en determinats processos.
- F) El procés civil acumulat.

20. L'activitat jurisdiccional en l'execució

- A) Consideracions generals.
- B) Règim jurídic.
- C) L'execució de les penes i de les mesures de seguretat: disposicions generals.
- D) El compliment de les penes.
- E) El compliment de les mesures de seguretat.
- F) La terminació de l'execució.
- G) Els recursos en matèria d'execució.
- H) L'execució del contingut civil de la sentència.

21. La cooperació judicial internacional

- A) Consideracions generals.
- B) L'assistència judicial internacional en matèria penal.
- C) L'extradició: a) Requisits; b) L'extradició activa; c) L'extradició passiva.
- D) L'orde europea de detenció i entrega.
- E) Altres instruments.

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	45,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	2,50
Elaboració de treballs individuals o en grup	4,00
Estudi i treball autònom	48,00
Preparació de classes	5,00
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00
Resolució de casos pràctics	3,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT**Activitats en l'aula****Exposició de continguts teòrics**

El professor exposarà i explicarà aquells elements fonamentals que han de guiar els estudiants en l'estudi i comprensió de la matèria. L'estudiant, per la seua banda, ha de comprometre's activament en el procés d'aprenentatge per mitjà de la lectura, anterior a l'explicació del professor, o en classe, en funció de l'organització del temps docent, d'aquells materials, manuals, monografies o textos proporcionats o indicats prèviament. La seua implicació en el desenrotllament de les sessions podrà incloure l'exposició oral de punts concrets del temari.

Activitats aplicades

Consistiran, entre altres, en el comentari de notícies de premsa, la resolució de casos, la realització d'activitats puzzle o qüestionaris, o l'exposició de treballs dirigits. Per mitjà d'elles l'estudiant haurà de desenrotllar les competències abans assenyalades i s'introduirà i habituarà en el maneig d'aquells materials i tècniques propis de la disciplina..

Estes activitats podran, o bé servir de complement a l'exposició dels coneixements teòrics realitzada pel professor, o bé centrar-se en aspectes puntuals del programa de l'assignatura que no vagen a ser objecte

d'exposició pel professor.

Les activitats seran participatives i cada professor assenyalarà, si és el cas, quins seran objecte d'avaluació.

Activitats fora de l'aula

Activitats complementàries

S'inclouen ací seminaris, tutories col·lectives, el visionat de documentals i pel·lícules amb discussió posterior, visites a institucions públiques, etc. Es programaran en el context de l'assignatura i consistiran en activitats específiques o de caràcter interdisciplinari o transversal. Es realitzaran sempre en coordinació amb els distints grups de la mateixa assignatura i/o amb altres assignatures. Si és el cas, el professor haurà d'assenyalar si són objecte d'avaluació.

Activitats dirigides

Tant per al seguiment de l'exposició teòrica com de la realització de les activitats aplicades, el professor indicarà quines lectures, busca de notícies, sentències o preparació de casos, etc., realitzarà l'estudiant.

El professor també podrà programar, dins del volum de treball de l'estudiant, altres activitats que servisquen per a reforçar o repassar els coneixements adquirits per l'estudiant.

Assistència a tutories no programades

Per a realitzar consultes sobre qualsevol tema o aspecte relacionat amb l'assignatura i la seua dinàmica de treball, els estudiants podran assistir, en l'horari fixat per cada professor, a les tutories no programades que es fixen en el seu moment.

n assistir, en l'horari fixat per cada professor, a les tutories no programades que es fixen en el seu moment.

AVALUACIÓ

Els procediments d'avaluació de competències a utilitzar són:

-Prova/s escrita/s i/o orals, consistents en un o més exàmens que podran ser proves de tipus objectiu, incloure qüestions teoricopràctiques i/o problemes.

-Avaluació d'activitats pràctiques, individuals i/o en grup, a partir de l'elaboració, entrega de treballs, memòries/informes i/o presentacions orals; així com assistència de l'estudiant a seminaris.

-Avaluació contínua de cada estudiant, basada en l'assistència regular i participació activa en les activitats presencials proposades, grau d'implicació en el procés d'ensenyança-aprenentatge i en les habilitats i actituds mostrades durant el desenrotllament de les activitats.

En l'avaluació de l'assignatura s'estarà als criteris següents:

-Prova global equivalent a un 70% del valor de la nota final, indicant-se en la guia del professor el tipus concret de prova. Per a aprovar l'assignatura serà necessari superar esta prova global.

-Tres activitats avaluablees addicionals equivalents a un 30% del valor de la nota final, que s'especificaran en el programa de cada professor, així com el seu calendari de realització o entrega dins d'allò que s'ha assenyalat en esta guia docent. Ja es tracte d'activitats aplicades que es realitzen en classe, o d'activitats dirigides, la dedicació a la mateixa haurà de computar-se en el total del volum de treball de l'estudiant.

"Independentment del sistema d'avaluació general que s'establisca per a tot l'alumnat (examen escrit o oral), el professorat responsable de l'assignatura podrà determinar en l'annex a la guia docent la possibilitat de canviar, motivadament, la modalitat d'examen final quan es veja obligat a realitzar la prova en una data diferent de l'oficial en aplicació de les normes previstes per al cas de coincidència d'exàmens en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de les Titulacions de Grau i Màster de la Universitat de València, o qualsevol altra causa reglamentàriament establida (v. gr. supòsits de força major justificada). En aquests supòsits, la nova modalitat d'examen a realitzar haurà de mantindre el mateix nivell d'exigència i dificultat que el realitzat amb caràcter general a la resta de grup".

"L'alumnat que haja seguit l'avaluació contínua i haja sigut avaluat d'aquesta, en el supòsit de no presentar-se a la prova final en la data oficial d'examen (tant en 1a com en 2a convocatòria), obtindrà la qualificació de NO PRESENTAT."

com en 2a convocatòria), obtindrà la qualificació de NO PRESENTAT."

BIBLIOGRAFIA

- ARMENTA DEU, T., Lecciones de Derecho Procesal Penal, Madrid, Marcial Pons, 2024.

- MORENO CATENA, V.-CORTÉS DOMINGUEZ, V., Derecho Procesal Penal, Valencia, Tirant lo Blanch, 2024.
- ARNAIZ SERRANO, A.-LÓPEZ JIMÉNEZ, R.-MARTINEZ SOTO, T., Esquemas de Derecho Procesal Penal (MORENO CATENA, V., director; ARNAIZ SERRANO, A., coordinadora), Valencia, Editorial Tirant lo Blanch, última edición.
- - Bases de datos: <http://www.westlaw.es> <http://www.tirantonline.com> <http://www.iustel.com> - Webs útiles: http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/judicial_cooperation_in_civil_matters/index_es.htm http://ec.europa.eu/civiljustice/index_es.htm <http://www.prontuario.org/> - Legislación: Diario oficial de la Unión Europea: <http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do> BOE <http://www.boe.es> Boletines autonómicos: http://www.boe.es/aeboe/consultas/enlaces/boletines_autonomicos.php Boletines provinciales: http://www.boe.es/aeboe/consultas/enlaces/boletines_provinciales.php - Jurisprudencia: Tribunal Constitucional: <http://www.tribunalconstitucional.es> Tribunal de Justicia de la Unión Europea http://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/pagina-principal Tribunal Supremo Cendoj <http://www.poderjudicial.es/search/index.jsp>
- GÓMEZ COLOMER, BARONA VILAR, y otros, Proceso Penal, Derecho Procesal III, Valencia Tirant lo Blanch, 2024.